

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA**

w Poznaniu

Poznań, 17.12.2013 r.

WOO-II.4210.10.2013.EM

Zawiadomienie

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267 i.j.), dalej *k.p.a.*, w związku art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 i.j. ze zm.), dalej *ustawa o.o.*, zawiadamiam strony postępowania o wydaniu decyzji z 16.12.2013 r., której treść podaje poniżej:

Doręczenie stronom postępowania ww. decyzji uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia zawiadomienia o wydaniu decyzji.

Art.49 *k.p.a.* Strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłoszenia, jeżeli przepis szczególny tak stanowi; w tych przypadkach zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art.74 ust. 3 *ustawy o.o.* Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego.

WOO-II.4210.10.2013.EM

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Zofia Górniewicz
Koordynator Wydziałowego Środowiska
ds. Oceny Oddziaływania Przemysłu i Liniiowych

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 6, art. 84 oraz art. 85 ust. 2, pkt 2 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235) oraz art. 104 ustawy z 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267), po rozpatrzeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczętego na wniosek Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Marcina Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa, w imieniu którego działa pełnomocnik – Pan Maciej Nowakowski z Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A., Pionu Wsparcia Prac Geologicznych, Dział Ochrony Środowiska.

stwierdzam

I. brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na poszukiwaniu i rozpoznaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obrębie obszaru koncesji Nr 36/97/p GRODZISK WIELKOPOLSKI – ŚMIGIEL.

II. Integralną częścią decyzji jest załącznik nr 1 – charakterystyka przedsięwzięcia.

Uzasadnienie

ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 223/229, 61-485 Poznań, tel. 61-831-11-77, faks 61-831-11-99,

sekretariat.poznan@rdos.gov.pl, www.poznan.rdos.gov.pl

22.04.2013 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu wpłynął wniosek z 18.04.2013 r. znak: DWS/ZG/2842.3(18).13 Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Marcina Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa, w imieniu którego wystąpił pan Maciej Nowakowski z Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A., Pionu Wsparcia Prac Geologicznych, Dział Ochrony Środowiska o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na poszukiwaniu i rozpoznaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obrębie obszaru koncesji Nr 36/97/p GRODZISK WIELKOPOLSKI – ŚMIGIEL.

Do wniosku została dołączona m.in.: karta informacyjna przedsięwzięcia (dalej klip) sporządzona zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235), w trzech egzemplarzach wraz z jej zapisem w formie elektronicznej na informatycznym nośniku danych oraz mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali 1:100 000.

Przedmiotowa inwestycja, na podstawie § 3 ust. 1 pkt 43 lit. c tiret trzecie rozporządzenia Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.), zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzone.

Zgodnie z decyzją Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz.Ur.Mi., nr 14, poz. 51 ze zm.), m.in. działka o nrze ewid. 3256 obręb Grodzisk Wilsp, gmina Grodzisk Wielkopolski M., którą obejmuje obszar realizacji przedsięwzięcia stanowi teren zamknięty. W związku z tym, zgodnie z art. 75 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla całego przedsięwzięcia realizowanego w części na terenie zamkniętym jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 61 § 4, na podstawie art. 74 ust. 3 w związku z art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego obwieszczeniem z 28.04.2013 r. zamieszczonym na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszonym w sposób zwyczajowo przyjęty w Regionalnym Biuletynie Informacyjnym województwa wielkopolskiego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz ogłoszonym w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie Granowo, w gminie miejsko-wiejskiej Grodzisk Wielkopolski, w gminie miejsko-wiejskiej Rakoniewice, w gminie miejsko-wiejskiej Wielichowo, w gminie Kamieniec, w gminie miejsko-wiejskiej Śmigiel, w gminie miejskiej Kościan, w gminie Książ, w gminie miejsko-wiejskiej Nowy Tomyśl, w gminie miejsko-wiejskiej Opalenica, w gminie Lipno, w gminie Włoszakowice i w gminie Przybłęta, organ zawiadomii strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, na podstawie art. 50 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267), wystąpił pismem z 29.05.2013 r. i 30.07.2013 r. o uzupełnienie treści klip, w szczególności w zakresie: ochrony przyrody, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony środowiska gruntowo-wodnego, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem. 18.06.2013 r. i 13.08.2013 r. do organu wpłynęły uzupełnienia czyniąc zadosć wezwaniu.

Jednocześnie, w związku z wejściem w życie 01.08.2013 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2013 r., poz. 817), pismem z

13.08.2013 r. tutejszy organ zwrócił się do wnioskodawcy o zweryfikowanie podstawy prawnej zaliczenia przedmiotowego przedsięwzięcia do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Pismem z 27.08.2013 r. wnioskodawca poinformował termin złożenia tego wyjaśnienia do 30.09.2013 r. Pismem z 20.09.2013 r. Inwestor potwierdził podstawę prawną zaliczenia inwestycji do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 43 lit. c tiret trzecie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Postanowieniem z 7.10.2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu odstąpił od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Po zebraniu materiału dowodowego, na podstawie art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie Gramowo, w gminie miejsko-wiejskiej Grodzisk Wielkopolski, w gminie miejsko-wiejskiej Rakoniewice, w gminie miejsko-wiejskiej Wielichowo, w gminie Kamieniec, w gminie miejsko-wiejskiej Śmigiel, w gminie miejskiej Kościan, w gminie Kusiń, w gminie miejsko-wiejskiej Nowy Tomyśl, w gminie miejsko-wiejskiej Opalenica, w gminie Lipno, w gminie Włoszakowice i w gminie Przemęt, podano do publicznej wiadomości obwieszczenie informujące strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia, w terminie 5 dni od doręczenia, co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski stron postępowania.

W myśl art. 84 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w niniejszej decyzji stwierdza się brak przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Analizując wnioszek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kłopotem uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zawartych w art. 63 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stwierdzono, co następuje:

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy ustalono, iż zakres i charakter planowanego przedsięwzięcia dotyczy poszukiwania i rozpoznawania złóż gazu ziemnego oraz ropy naftowej w granicach określonych posiadaną koncesją GRODZISK WIELKOPOLSKI – ŚMIGIEL. Celem geologicznym są przede wszystkim utwory permu oraz karbonu. W kłopot wyjaśniono, iż zakres zmian z jakimi inwestor wystąpi do Ministra Środowiska o zmianę posiadanej koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin obejmował będzie: prace sejsmiczne 2D o długości do 100 km, prace sejsmiczne 3D o łącznej powierzchni zdjęć sejsmicznych do 300 km², badania magneto-teluryczne i gravimetryczne, prace wiertnicze w ilości 9 otworów wiertniczych, przeprowadzenie próbnej eksploatacji nawierconych złóż.

Prace sejsmiczne polegać będą na wzbudzaniu fali sejsmicznej metodą *vibroseis* lub przy użyciu materiałów wybuchowych. W dokumentacji wyróżniono trzy fazy tego procesu: przygotowanie inwestycji polegające m.in. na organizacji bazy samochodowo-sprężowej dla ok. 30 pojazdów, wytyczeniu linii profili sejsmicznych, rozkładzie aparatury pomiarowej, wykonaniu otworów strzałowych i otworów do badania tzw. strefy małych prędkości (SMP);

realizację polegającą na wykonaniu badań sejsmicznych i likwidację polegającą na zebraniu aparatury pomiarowej, zasypaniu wykonanych otworów strzałowych i otworów do badania SMP, naprawieniu ewentualnych szkód. Badania gravimetryczne wykonywane będą przy wykorzystaniu przenośnych urządzeń monitoringowych, tzw. gravimetrów na całym obszarze przy średnim zagęszczeniu 8 stanowisk na 1 km². W badaniach magneto-telurycznych układ pomiarowy wykonywał będzie rozproszone sondowania punktowe wzdłuż linii. Realizacja dalszych prac wiertniczych uzależniona będzie od wyników prac geofizycznych, pozwalających na zlokalizowanie potencjalnego miejsca nagromadzenia węglowodorów. Wyrozniono trzy fazy prowadzenia prac wiertniczych: przygotowanie inwestycji polegające m.in. na wyborze lokalizacji, przygotowaniu terenu i montażu urządzenia wiertniczego oraz przygotowaniu infrastruktury technicznej – socjalnej; realizację polegającą na prowadzeniu prac wiertniczych i rozpoznawczych oraz ewentualne prace udostępniających i likwidację polegającą na demontażu urządzenia wiertniczego i infrastruktury technicznej – socjalnej oraz rekultywacji obszaru wierceń.

Z uwagi na skalę przedsięwzięcia oraz wielkość zajmowanego terenu, odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, należy stwierdzić, iż obszar koncesyjny zajmuje powierzchnię ok. 561,87 km². Wykonywane w ramach koncesji wiercenia mają charakter punktowy, ograniczony ściśle do bezpośredniego otoczenia planowanych wiertni, których powierzchnia wynosić będzie maksymalnie ok. 3 ha i do której prowadzić będzie droga dojazdowa o szerokości ok. 3-3,5 m. Ponadto, inwestor prowadzić będzie prace geofizyczne o charakterze liniowym wzdłuż wyznaczonych profili, których celem będzie wykonanie m.in. zdjęć sejsmicznych, a do których wykorzystywane będą w szczególności sieci istniejących dróg lokalnych, polnych, przecinek leśnych lub duków przeciwpożarowych.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. c ww. ustawy stwierdzono, iż celem inwestycji jest odkrycie złóż zasobów naturalnych paliw kopalnych, a jego realizacja jednocześnie wiązać się będzie z wykorzystaniem zasobów naturalnych w postaci wody niezbędnej do wykonania i uzupełnienia płuczki wiertniczej i zabiegów w odwiertcie oraz paliwa do pracy urządzeń wiertniczych. Inwestor przewiduje wykorzystywanie ok. 30 m³/dobę wody w trakcie wiercenia odwiertu i ok. 500 m³/dobę na zabiegi specjalne w jednym otworze oraz ok. 4 600 kg/dobę paliwa, jak również ok. 80 kg/dobę oleju lub smarów w przypadku wykorzystania urządzenia wiertniczego o napędzie spalinywym. Woda dostarczana będzie beczkowozami lub systemami, bądź pobierana będzie z sieci wodociągowej w zależności od dostępności lokalnej infrastruktury.

W związku z zapisami art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. e, cyt. ustawy, dotyczących ryzyka wystąpienia poważnej awarii należy stwierdzić, że ze względu na ilość magazynowanych i znajdujących się w instalacji substancji niebezpiecznych, przedmiotowe przedsięwzięcie polegające na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego nie kwalifikuje się do zakładu o dużym ryzyku, ani też do zakładu o zwiększonym ryzyku awarii. Jednocześnie, w dokumentacji wyjaśniono, że głowica otworu wyposażona będzie w prewentywy zapobiegające wystąpieniu erupcji.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. h i pkt. 3 lit. e, ww. ustawy zważono, iż obszar koncesyjny obejmuje gminy: Gramowo, Grodzisk Wlkp., Rakoniewice, Wielichowo, Kamieniec, Śmigiel, Kościan, Kusiń, Nowy Tomyśl, Opalenica, Lipno, Włoszakowice, Przemęt, położone w województwie wielkopolskim.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. b ww. ustawy stwierdzono, iż z uwagi na lokalizację inwestycji w znacznej odległości od granicy państwa, należy wykluczyć ewentualne transgraniczne oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. b, c, f oraz j cyt. ustawy, stwierdzono, że w zasięgu granic obszaru koncesyjnego, nie ma zlokalizowanych urządzeń, ani też obszarów ochrony uzdrowiskowej, wybrzeży, obszarów górskich i terenów na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. d ww. ustawy, stwierdzono, iż realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia wiąże się ze zmianą wielkości emisji hałasu i zmianą warunków akustycznych na terenach położonych wokół planowanej inwestycji. Prace terenowe trwałe będą od kilku do kilkunastu miesięcy. Obie stosowane metody prac sejsmicznych związane są z krótkotrwałym oddziaływaniem na środowisko w trakcie przejazdu oraz pracy grupy wibratorów, bądź w momencie detonacji ładunków wybuchowych. Nie stanowią one zagrożenia dla klimatu akustycznego w pobliżu terenu inwestycji.

Wpływ na warunki akustyczne na terenach położonych wokół planowanej inwestycji będą miały prace wiertnicze. Zgodnie z treścią klp, dominującymi źródłami hałasu będą maszyny i urządzenia wykorzystywane do wiercenia otworów poszukiwawczych, przede wszystkim wiertnica i agregaty prądotwórcze służące do jej zasilania. Agregaty prądotwórcze stosowane będą w przypadkach, gdy nie będzie możliwości doprowadzenia energii elektrycznej z istniejącej sieci energetycznej w pobliżu wiertni. Prace wiertnicze prowadzone będą całodobowo. W związku z tym, iż specyfika prac poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów, nie pozwalała na wskazanie szczegółowej lokalizacji planowanych prac geologicznych na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, Inwestor zadeklarował, iż prace wiertnicze prowadzone będą w odległościach większych niż ich ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne na środowisko. W celu potwierdzenia zachowania akustycznych standardów jakości środowiska, niezależnie od lokalizacji urządzenia wiertniczego względem terenów chronionych akustycznie, po jego uruchomieniu wykonane zostaną kontrolne pomiary hałasu, które pozwolą na określenie obszarów wokół wiertni zagrożonych ponadnormatywną emisją hałasu. Na podstawie analiz, w razie konieczności dobrane zostaną odpowiednie zabezpieczenia przeciwhałasowe zapewniające zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie przed hałasem. Dostępane środki przeciwhałasowe to przede wszystkim bariery dźwiękochłonne do oszkalowania szybu wiertni, ekran akustyczne, wały ziemne wokół wiertni, a także dobór rodzaju zasilania urządzenia wiertniczego. Odpowiednia lokalizacja wszystkich obiektów kubaturowych znajdujących się na terenie wiertni, np. kontenerów, stanowiących rolę ekranów akustycznych, może obniżyć emisję hałasu do środowiska. Osiągnięcie dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach chronionych akustycznie zostanie potwierdzone kolejnymi pomiarami hałasu przeprowadzonymi po zastosowaniu środków przeciwhałasowych.

Oddziaływanie akustyczne będzie miało miejsce także na etapie testów produkcyjnych, podczas których głównym źródłem hałasu emitowanego do otoczenia będą stacjonarne agregaty prądotwórcze. Jak podano w klp, proces ten nie będzie naruszał akustycznych standardów jakości środowiska.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzono, iż prowadzenie planowanej działalności w sposób opisany w klp nie będzie powodować ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska, a zatem akustyczne standardy jakości środowiska będą zachowane.

Dla klp dokonano oceny wpływu prac poszukiwawczych i rozpoznawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na terenie koncesji GRODZISK WIEJKOPOLSKI - ŚMIGIEL na stan jakości powietrza. Założono, że źródłem emisji substancji do powietrza w miejscu wiercen będą: 2 agregaty prądotwórcze o mocy 750 kW każdy napędzane olejem napędowym, zasilające urządzenie wiertnicze i pompy wykorzystywane podczas zabiegów specjalnych oraz kotłownia zakładowa o mocy 375 kW opalana olejem opałowym lekkim. Na terenie wiertni zainstalowane zostaną 4 agregaty prądotwórcze, jednak z uwagi na fakt, iż 2 agregaty są jedynie agregatami rezerwowymi, do obliczeń założono, iż jednocześnie pracować będą wyłącznie 2 tego typu urządzenia.

Dla ww. źródeł przedstawiono obliczenia wielkości emisji substancji do powietrza oraz przeprowadzono analizę ich rozprzestrzeniania w powietrzu. W powyższej analizie pominięto emisję związaną z procesem spalania paliw w silnikach pojazdów poruszających się po terenie inwestycji. Z uwagi na niewielkie natężenie ruchu tj. około 20 pojazdów w ciągu doby oraz nieorganizowany charakter tej emisji uważa się, że nie będzie miała ona znaczącego wpływu na jakość powietrza w rejonie inwestycji. W analizie nie uwzględniono również emisji ze spalania gazu w pochodni z uwagi na fakt, iż na pochodnię kierowany jest jedynie nadmiar gazu towarzyszący procesowi oprobowania złoża oraz zabiegom specjalnym, zniezaprzeczającym do udostępnienia odkrytego złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, a także zrzuty występujące w czasie awaryjnego lub planowanego wyłączenia poszczególnych elementów instalacji. Ponadto, spalanie gazu zruLOWego w pochodni ma na celu zapobieganie bezpośredniemu wprowadzeniu do atmosfery składników gazu ziemnego tj. metanu i wyższych od metanu węglowodorów, a także innych składników gazu ziemnego np. siarkowodoru. Olej napędowy będzie magazynowany na terenie wiertni w szczelnych stalowych zbiornikach dwupłaszczowych. Ponieważ tankowanie, magazynowanie i dystrybucja oleju napędowego będą się wiązały z śladową emisją substancji do powietrza, również nie zostały uwzględnione w obliczeniach. Podczas prowadzenia ewentualnych zabiegów specjalnych, płyyny zabiegowe będą dawkowane do otworu wiertniczego w sposób zautomatyzowany, przy zachowaniu pełnej hermetyczności, co spowoduje brak emisji substancji do powietrza z tego procesu. Z uwagi na fakt, iż potencjalne otwory zostaną zlokalizowane w rejonach o charakterze rolniczo-lesnym, wykonano oddzielne obliczenia dla terenów użytkowanych rolniczo i lasów.

Z przedstawionych obliczeń wynika, iż eksploatacja ww. źródeł emisji substancji do powietrza nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu oraz dopuszczalnych częstotliwości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 16, poz. 87) poza terenem wiertni.

Nawiązując do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. c, e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeanalizowano również, że na etapie prowadzenia badań geofizycznych, z uwagi na krótkotrwały i rozproszony charakter tych działań, etap ten nie będzie stanowił zagrożenia dla stanu jakości powietrza w obszarze koncesji. Wobec powyższego, odnosząc się również do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b ww. ustawy, ustalono, iż przedmiotowa inwestycja nie powinna powodować kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze koncesji.

Z klp wynika, iż w trakcie realizacji inwestycji powstawać będą odpady zarówno niebezpieczne jak i inne niż niebezpieczne. Zgodnie z przedstawionymi informacjami odpady niebezpieczne gromadzone będą selektywnie w oznakowanych, szczelnych pojemnikach lub zbiornikach ustawionych na nieprzeznaczalnym podłożu, np. utwardzonym i uszczelnionym. Odpady inne niż niebezpieczne będą magazynowane selektywnie, a następnie przekazywane

uprawnionym odbiorcom do właściwego zagospodarowania. W fazie realizacji będą powstać odpady związane z procesem technologicznym tzw. odpady wydobywcze takie jak woda złozowa, płuczki czy też mieszanki wody złozowej i substancji używanej do zabiegów specjalnych, które gromadzone będą w szczelnych stalowych zbiornikach i sukcesywnie odbierane przez wyspecjalizowaną firmę, zajmującą się tego typu odpadami. Postępowanie z odpadami będzie zgodne z programem gospodarowania odpadami wydobywczymi. Ponadto, w celu zmniejszenia ilości odpadów wydobywczych Inwestor planuje oddzielać fazę stałą tych odpadów od fazy ciekłej poprzez system sit wibracyjnych, wirówek, odmulaczy i odpłaskaczy. Użytkana w ten sposób faza plynna w miarę możliwości będzie ponownie wykorzystywana. Z powyższego wynika, iż gospodarowanie odpadami będzie zgodne z zapisami ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21).

W granicach koncesji GRODZISK WIELKOPOLSKI - ŚMIGIEL znaczenie użytkowe mają wody czwartorzędowe, neogene-paleogene, lokalnie jurajskie. Z informacji przedstawionych w klp wynika, że w granicach koncesji znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin oraz nr 305 Zbiornik międzymorcowy Leszno. Jednocześnie, nawiązując do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. a, d. i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w granicach koncesji znajdują się obszary wodno-błotne i inne obszary o płytkim zalęganu wód podziemnych, obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródolowych, jeziora. Specyfika badań sejsmicznych wymaga wykonywania płytkich wierceń w celu umieszczenia ładunków wybuchowych i zbadania SMP, tj. właściwości propagacji fali sejsmicznej w przypowierzchniowych utworach geologicznych. W odniesieniu do prowadzonych prac sejsmicznych z wykorzystaniem materiałów wybuchowych, wyjaśniono, iż otwory strzałowe charakteryzują się niewielką głębokością, maksymalnie do ok. 20 m, w jednym punkcie strzałowym zgromadzonych jest do 5 otworów, o łącznej dopuszczalnej masie ładunku wybuchowego do 2,5 kg. Niemniej jednak, w celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego Inwestor zamierza zminimalizować wpływ przedsięwzięcia poprzez: prowadzenie prac w strefach ochronnych ujęć wód w uzgodnieniu z administratorem ujęcia; ustalenie przed przystąpieniem do wiercenia otworów strzałowych i do pomiaru SMP głębokości użytkowego poziomu wodonośnego; prowadzenie prac na terenach wrażliwych pod nadzorem hydrogeologa; wstrzymanie prac wiertniczych wykonywanych dla potrzeb prac sejsmicznych i przystąpienie do likwidacji zagrożeńa w przypadku zaobserwowania samowypływu lub ucieczki wody w otworze; przeprowadzenie likwidacji otworów strzałowych i otworów do badania SMP w taki sposób, aby nie nastąpiło połączenie hydrauliczne poszczególnych poziomów wodonośnych; wykonywanie przed i po zakończeniu robót strzałowych pomiarów zwierciadła wody w studniach gospodarczych znajdujących się w promieniu ok. 250 m od punktów wzbudzenia. Ponadto, w miejscach narazonych na ruchy masowe nie będą lokalizowane punkty wzbudzenia.

W procesie wiercenia płuczka wiertnicza ma na celu m.in. chłodzenie świda i smarowanie przewodu wiertniczego, oczyszczanie dna otworu i wynoszenie zwierciem, wywieranie przeciwcisnienia w otworze uniemożliwiającego wypływ plynów złozowych na powierzchnię, flowanie ścian otworu polegające na tworzeniu na ściankach otworu cienkiej nieprzepuszczalnej warstwy osadu, która zapobiega migracji płuczki, osypywaniu się ścian otworu lub tworzenie się kawern, zmniejszenie ciężaru przewodu wiertniczego i tur okładzinowych oraz zapobieganie ich korozji. W celu zminimalizowania poboru wody i poddawania odpadów, płuczka wiertnicza wykorzystywana będzie w obiegu zamkniętym, tj. będzie przepuszczana przez system oddzielenia fazy stałej od plynnej, a po oczyszczeniu zostanie skierowana do ponownego obiegu. W miarę zwiększania głębokości otworu

modyfikowany będzie skład płuczki tak, aby jej właściwości odpowiadały warunkom panującym w odwiercie. Właściwie dozbana płuczka stanowić będzie ochronę prowadzonego wiercenia przed zjawiskami zachodzącymi w odwiercie w trakcie wiertwienia skał. Ponadto, w trakcie pogłębiania odwiertu okresowo zapuszczana będzie się do niego rura okładzinowa, która jest kolejnym zabezpieczeniem chroniącym m.in. ściany otworu, stanowiącym izolację przewiercanych poziomów wodonośnych. Zacementowane na całej długości rury pozwolą na odizolowanie odwiertu i rozpoznawanych skał perspektywicznych od przewiercanych warstw wodonośnych i nadległych warstw plynnych i uniemożliwią w ten sposób również kontakt wód podziemnych z różnych poziomów wodonośnych. Stanowiąc będą zatem zabezpieczenie warstw wodonośnych przed ich łączeniem, przedostaniem się do nich węglowodorów i cieczy używanych w zabiegach specjalnych udostępniających złoża. Jednocześnie w klp wyjaśniono, że szczelność izolacji będzie sprawdzana przez wykonanie próby szczelności kolumny rur i próby chłoności w bucie tur kolumny izolującej. Ponadto, proces technologiczny wiercenia będzie monitorowany z zastosowaniem metod geofizycznych, co dostarczy m.in. informacji o stanie techniczny otworu i stanie osrodka skalnego umożliwiając podjęcie odpowiednich działań. Każdorazowo, przed i po wykonanych pracach wiertniczych wykonywane będą badania stanu środowiska gruntowo-wodnego w otoczeniu wiertni, w celu stwierdzenia zmian fizyko-chemicznych w związku z prowadzeniem prac w obrębie otworów geologicznych. Z zapisów uzupełnienia wynika, iż badania te obejmują najczęściej analizę gleby i podglebia w zakresie m.in. metali ciężkich: Pb, Zn, Cu, Cd, Cr, olejów mineralnych, analizę wód powierzchniowych w zakresie m.in. odczynu, przewodności, ekstraktu eterowego, węglowodorów, indeksu fenolowego, Ca, Mg, Pb, Cr, Cu, Cd, Zn.

Według zapisów klp, w ramach przedmiotowej koncesji Inwestor nie będzie prowadził zabiegów wielkoskalowego szczelninowania hydraulicznego. Jednakże, po rozwierceniu złoża prowadzone będą zabiegi udostępniające oraz specjalne, do których należą m.in. perforacja rur, tłokowanie, szczelninowanie hydrauliczne lub kwasowanie. Prowadzi się je w celu udostępnienia i oczyszczenia strefy złoża wokół odwiertu oraz w celu uzyskania lepszego kontaktu odwiertu ze złożem. Słód substancji chemicznych stosowanych do zabiegów specjalnych ustalany jest indywidualnie po odwierceniu złoża i rozpoznaniu właściwości i struktury skał zbiornikowych. Według zapisów klp, substancje niezbędne do przeprowadzenia zabiegów przygotowane będą poza terenem wiertni, dostarczone na wiertnię i ewentualnie magazynowane na szczelnej utwardzonej nawierzchni, a następnie, po przygotowaniu w obiegu zamkniętym dozowane do otworu. W uzupełnieniu do klp przedstawiono szacunkowy zasięg działania takich procesów w skale. Wynika z niego, że w przypadku szczelninowania na głębokości ok. 3000 m proces oddziałuje w strefie ok. 100 m wokół odwiertu, a w przypadku kwasowania w strefie ok. 2m od osi odwiertu. Jednocześnie, w dokumentacji wyjaśniono, że głowica otworu wyposażona będzie w prewentyry zapobiegające wystąpieniu erupcji. Biorąc pod uwagę głębokość prowadzonych prac, szczelne odizolowanie kolumny poszukiwawczej od warstw wodonośnych, jak również inne rozwiązania przedstawione w klp zapewniające ochronę środowiska hydrogeologicznego, w szczególności warstw wodonośnych, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne. W przypadku konieczności wykonania wielkoskalowych procesów szczelninowania hydraulicznego, Inwestor wystąpi o zmianę koncesji, co skutkować będzie również koniecznością uzyskania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przypadku jeśli zasoby gazu ziemnego w danym odwiercie uzasadnią ekonomiczną opłacalność jego wydobycia, wokół zagłowieczono otworu powstanie strefa przyodwiertowa, której zagospodarowanie odbywa się na podstawie koncesji na wydobycie kopaliny ze złoża, którą poprzedzić musi uzyskanie odrębnej decyzji o

środowiskowych uwarunkowaniach. W przeciwnym razie, odwierc zostanie zlikwidowany poprzez wykonanie korków cementowych, celem oddzielenia warstw wodonośnych oraz warstw, które mogą zawierać bituminy, i trwale oznaczony w terenie.

Wykonywane w ramach koncepsji wiercenia mają charakter punktowy, ograniczony ściśle do bezpośredniego otoczenia planowanych wiertni, których powietrzchnia wynosić będzie maksymalnie ok. 3 ha. Ponadto, konieczne może się okazać wykonanie drogi dojazdowej do terenu wiertni o szerokości ok. 3-3,5 m. Odnośnie się do etapu wykonywania odwiercowań poszukiwawczych gazu ziemnego i ropy naftowej, Inwestor wyjaśnił, iż z terenu przewidzianego pod wiertnie zjęta zostanie wierzchnia warstwa gleby, a teren wiertni zostanie następnie utwardzony. Odłożona gleba zostanie wykorzystana podczas rekułtywacji. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego miejsca szczególne narażone na potencjalne oddziaływanie substancji ropopochodnych będą uszczelnione – dotyczy to miejsce posiadawienia urzędzeń wiertniczych i obiektów zaplecza socjalno-bytowego, magazynów olejów i smarów, serwisu płuczkowego, zbiorników paliwa oraz terenów bezpośrednio przylegających do terenu wiertni. Dwupłaszczyznowe zbiorniki na paliwo umieszczone będą w uszczelnionym obwałowaniu. Ponadto, z analizy dokumentacji wynika, iż teren wiertni, jak i baza laboru sejsmicznego wyposażone zostaną w sorbenty, w tym diatomit, które służyc będą m.in. do neutralizowania ewentualnych wycieków.

Odnośnie się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stwierdzono, iż celem inwestycji jest odkrycie złóż zasobów naturalnych paliw kopalnych, a jego realizacja jednocześnie wiązać się będzie z wykorzystaniem zasobów naturalnych w postaci wody niezdędniej do wykonania i uzupełnienia płuczki wiertniczej i zabiegów w odwiercie oraz paliwa do pracy urzędzeń wiertniczych.

W trakcie realizacji prac geofizycznych na terenie bazy samochodowo-sprzętowej wywarzane będą ścieki bytowe. Gospodarka wodno-ściekowa na przedmiotowym obszarze realizowana będzie przez podmioty trzecie, uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie odprowadzania ścieków. Zagospodarowanie ścieków bytowych, powstających na terenie wiertni w trakcie realizacji prac wiertniczych, realizowane będzie z wykorzystaniem szczelnych, stalowych zbiorników bezodpływowych, z których nieczystości ciekłe będą systematycznie wywożone przez uprawnione podmioty. Dzięki zastosowaniu powyższego rozwiązania, zapewnione zostanie bezpieczne, okresowe gromadzenie ścieków bytowych, bez ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. Inwestor w uzupełnieniu kłp wyjaśnił, że podczas realizacji przedsięwzięcia nie będą powstawać ścieki przemysłowe. W zakresie przyjętych przez Inwestora sposobów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych z terenu bazy samochodowo-sprzętowej oraz placu wiertniczego analiza dokumentacji wykazała, że przedstawione w kłp oraz jej uzupełnieniach rozwiązania zapewnią skuteczne zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym zanieczyszczeniem. Wybór lokalizacji bazy samochodowo-sprzętowej będzie uwzględniał utwardzenie i uzbrojenie placu w system kanalizacji deszczowej wyposażonej w urzędzenia oczyszczające. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed wodami opadowymi i roztopowymi, spływającymi powierzchniowo w otoczeniu m.in. urzędzenia wiertniczego i obiektów typu warsztat mechaniczny, magazyn techniczny, serwis płuczkowy zostanie wydzielona tzw. strefa brudna, oddzielona od pozostałej części placu uszczelnieniem i systemem drenarskim, ze pomocą którego woda opadowa zostanie odprowadzona do szczełnego zbiornika i wykorzystywana m.in. do przygotowania płuczki, a ostatecznie odpowiednio zagospodarowana. Tankowanie samochodów osobowych, terenowych i ciężarowych w tym wibracjiów prowadzone będzie na ogólnie dostępnych stacjach paliw.

co stanowić będzie zabezpieczenie powierzchni ziemi oraz wód przed ryzykiem przedostania się do nich substancji ropopochodnych. Serwisowanie i tankowanie wibracjiów możliwe będzie w bazie samochodowo-sprzętowej. Przyjęte przez Inwestora rozwiązania techniczne i technologiczne pozwolą na funkcjonowanie planowanej inwestycji w sposób nieswiarzający zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w obszarze koncepsji GRÓDZISK WIELKOPOLSKI – ŚMIGIEL, znajdują się następujące obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.): obszar specjalnej ochrony ptaków Pojezierze Sławskie PLB300011, obszar specjalnej ochrony ptaków Wielki Łęg Obrzański PLB300004, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Mogielnicy PLH300033, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Kęparki PLH300008, obszar chronionego krajobrazu „Kompleks Lesny Śmigiel Święciechowa”, obszar chronionego krajobrazu „Przemiecko-Wschowskiego i kompleksu Lesnego Włoszakowice”, Przemiecki Park Krajobrazowy, oraz rezerwat przyrody: „Urbanowo” i „Jeziro Trzebickie”.

Planowane przedsięwzięcie obejmuje wykonanie badań geofizycznych oraz prac wiertniczych. Z kłp wynika, że przy wykonywaniu prac terenowych wykorzystywane będą przede wszystkim istniejące drogi i dukty.

Podczas prac geofizycznych nie przewiduje się wycinki drzew i krzewów. Nie planuje się prac w rezerwachach przyrody. Ponadto, Inwestor deklaruje, że prace geofizyczne na obszarach objętych ochroną prawną odbywały się będą pod nadzorem przyrodniczym. Również wybór szczegółowej lokalizacji obszar prac wiertniczych na obszarach chronionych będzie uwzględniał potrzebę ochrony wartości przyrodniczych tych obszarów.

Na terenie objętym planowanymi działaniami mogą występować gatunki roślin, grzybów lub zwierząt objętych ochroną prawną. W przypadku konieczności wykonania czynności podlegających zakazom w stosunku do tych gatunków przed rozpoczęciem realizacji planowanego przedsięwzięcia konieczne będzie uzyskanie odpowiedniego zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, w trybie art. 56 ww. ustawy.

Uwzględniając powyższe, nie przewiduje się negatywnego wpływu inwestycji na obszary chronione, w tym na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ani pogorszenia integralności obszarów Natura 2000 lub spójności sieci.

Ze względu na fakt, że liczba stron w postępowaniu przekracza 20, na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w związku z art. 49 ustawy kodeks postępowania administracyjnego o niniejszej decyzji strony zawiadamia się poprzez obwieszczenie.

Zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informację o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie 14 dni od dnia doręczenia.

Załączono dowód wpłaty opłaty skarbowej za dokonanie czynności przewidzianej – wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz za złożenie ubieganiu skierowanego na wydanie pozwolenia na wydobycie 202 51 1 17 2L na podstawie art. 1 ust 1 pkt 1 lit. a) pkt 2 oraz art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2012 r. poz. 1282).

Załączniki:

I. Załącznik nr 1 - Charakterystyka przedsięwzięcia

Orzeczenia:

- I. Strony postępowania
  1. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Marcina Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa, działające przez pełnomocnika Pana Marcjeja Nowakowskiego, PGNiG S.A. Pion Wsparcia Prac Geologicznych, Dział Ochrony Środowiska, ul. M. Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa
  2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego
- II. aa

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Poznaniu

Jolanta Ranajczak

Załącznik nr I do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 16.12.2013 r. znak: WOO-II.4210.10.2013.EM.

Charakterystyka przedsięwzięcia

Charakterystyka przedsięwzięcia polegającego na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obrębie obszaru koncesji Nr 36/97/p GRODZISK WIELKOPOLSKI – ŚMIGIEL.

Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w granicach określonych posiadaną koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin w granicach określonych posiadaną koncesją GRODZISK WIELKOPOLSKI – ŚMIGIEL. Obszar koncesyjny zajmuje powierzchnię ok. 561,87 km² i obejmuje gminy: Granowo, Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo, Kamieniec, Śmigiel, Kościan, Kuslin, Nowy Tomysł, Opaleniec, Lipno, Włoszakowice i Przemet. Zakres zmian z jakimi Inwestor wystąpi do Ministra Środowiska o zmianę posiadaną koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin obejmował będzie prace sejsmiczne 2D, o długości do 100 km, prace sejsmiczne 3D o łącznej powierzchni zdjęć sejsmicznego do 300 km², badania magnetoteluryczne i gravimetryczne, prace wiertnicze w ilości 9 otworów wiertniczych, przeprowadzenie próbnej eksploatacji nawierconych złóż.

W granicach koncesji znajdują się następujące obszary chronione: obszar specjalnej ochrony ptaków Pojezierze Sławskie PLB300011, obszar specjalnej ochrony ptaków Wielki Łęg Obrzański PLB300004, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Mogielicy PLH300033, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Kopanki PLH300008, obszar chronionego krajobrazu „Kompleks Leśny Śmigiel Świeciechowa”, obszar chronionego krajobrazu „Przemeko-Wschowskiego i kompleksu leśnego Włoszakowice”, Przemiecki Park Krajobrazowy, oraz rezerwat przyrody: „Urbanowo” i „jezioro Trzebidzkie”.

W granicach koncesji znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin oraz nr 305 Zbiornik międzymorenowy Leszno.

Rodzaj technologii.

Prace sejsmiczne polegać będą na wzbudzeniu fali sejsmicznej metodą *vibroseis* lub przy użyciu materiałów wybuchowych. W dokumentacji wyłożono trzy fazy procesu: przygotowanie inwestycji polegające m.in. na organizacji bazy samochodowo-sprężelowej na około 30 pojazdów, wytyczeniu linii profili sejsmicznych, rozkładzie aparatury pomiarowej, wykonaniu otworów strzałowych i otworów do badania tzw. strefy małych predkości (SMP); realizację polegającą na wykonaniu badań sejsmicznych i likwidację polegającą na zebnaniu aparatury pomiarowej; zasypaniu wykonanych otworów strzałowych i otworów do badania SMP, naprawieniu ewentualnych szkód. Badania gravimetryczne wykonywane będą przy wykorzystaniu przenośnych urządzeń monitoringowych, tzw. gravimetrów na całym obszarze przy średnim zagęszczeniu 8 stanowisk na 1 km². W badaniach magnetotelurycznych układ pomiarowy wykonywał będzie rozproszone sondowania punktowe wzdłuż linii. Realizacja dalszych prac wiertniczych uzależniona będzie od wyników prac geofizycznych, pozwalających na zlokalizowanie potencjalnego miejsca nagromadzenia węglowodorów. Wyłożono trzy fazy prowadzenia prac wiertniczych: przygotowanie inwestycji polegające m.in. na wyborze lokalizacji, przygotowaniu terenu i montażu urządzenia wiertniczego oraz przygotowaniu infrastruktury technicznej – socjalnej; realizację polegającą na prowadzeniu prac wiertniczych i rozpoznawczych oraz ewentualnie prac udostępniających i likwidację polegającą na demonstacji urządzenia wiertniczego i infrastruktury technicznej – socjalnej oraz rekultywacji obszaru wierceń.

Rozwiązania chroniące środowisko.

Prace wiertnicze prowadzone będą w odległościach większych niż ich ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne na środowisko. W celu potwierdzenia zachowania akustycznego standardów jakości środowiska, niezależnie od lokalizacji urządzeń wiertniczego względem terenów chronionych akustycznie, po jego uruchomieniu wykonane zostaną kontrolne pomiary hałasu, które pozwolą na określenie obszarów wokół wiertni zagrożonych ponadnormatywną emisją hałasu. Na podstawie analiz, w razie konieczności dobrane zostaną odpowiednie zabezpieczenia przeciwhałasowe zapewniające zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie przed hałasem. Dostępne środki przeciwhałasowe to przede wszystkim bariery dźwiękochłonne do oszkalowania szybu wiertni, ekrany akustyczne, waly ziemne wokół wiertni, a także dobór rodzaju zasilania urządzeń wiertniczego. Odpowiednia lokalizacja wszystkich obiektów kubaturowych znajdujących się na terenie wiertni, np. kontenerów, stanowiących rolę ekranów akustycznych, może obniżyć emisję hałasu do środowiska. Osiągnięcie dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach chronionych akustycznie zostanie potwierdzone kolejnymi pomiarami hałasu przeprowadzonymi po zastosowaniu środków przeciwhałasowych.

Działania podejmowane przez inwestora na etapie eksploatacji inwestycji takie jak: wykorzystywanie paliw o najwyższych parametrach jakościowych, wykorzystywanie do spalania w kotłowni paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji oraz ograniczanie czasu emisji do niezbędnego minimum, przyczynią się do zminimalizowania zagrożenia dla stanu powietrza w rejonie wiertni.

W celu zmniejszenia ilości odpadów wydobyczych planowane jest oddzielenie fazy stałej tych odpadów od fazy ciekłej poprzez system sit wibracyjnych, wrottek, odmulniaczy i odplaskaczy. Uzyskana w ten sposób faza pływająca w miarę możliwości będzie ponownie wykorzystywana. Gospodarowanie odpadami będzie zgodne z zapisami ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21).

W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego Inwestor zamierza zminimalizować wpływ przedsięwzięcia poprzez: prowadzenie prac w sferach ochronnych ujęć wód w uzgodnieniu z administratorem ujęcia; ustalenie przed przystąpieniem do wiercenia otworów strzałowych i do pomiaru SMP głębokości użytkowego poziomu wodonośnego; prowadzenie prac na terenach wrażliwych pod nadzorem hydrogeologa; wstrzymanie prac wiertniczych wykonywanych dla potrzeb prac sejsmicznych i przystąpienie do likwidacji zagrożeńa w przypadku zaobserwowania samo wypływu lub ucieczki wody w otworze; przeprowadzenie likwidacji otworów strzałowych i otworów do badania SMP w taki sposób, aby nie nastąpiło połączenie hydrauliczne poszczególnych poziomów wodonośnych; wykonywane przed i po zakończeniu robót strzałowych pomiarów zwierciadła wody w studniach gospodarczych znajdujących się w promieniu ok. 250 m od punktów wzbudzenia. Ponadto, w miejscach narzuconych na ruchy masowe nie będą lokalizowane punkty wzbudzenia. Głowica otworu wyposażona będzie w prewentywy zapobiegające wystąpieniu erupcji.

Gleba zostanie wykorzystana podczas rekultywacji. Miejsca szczególnie narażone na potencjalne oddziaływanie substancji ropopochodnych będą utwardzone i szelnie zabezpieczone. Materiały i substancje płuczkowe będą chronione przez wpływ warunków atmosferycznych. Dwuplaszczowe zbiorniki na paliwo umieszczone będą w uszczelnionym obwałowaniu. Teren wiertni, jak i baza taboru sejsmicznego wyposażone zostaną w materiały do neutralizowania ewentualnych wycieków.

Właściwie dobrana płuczka stanowić będzie ochronę prowadzonego wiercenia przed zjawiskami zachodzącymi w odwiercie w trakcie przewiercenia skał. Zacementowanie na całej długości rury pozwoli na odizolowanie odwiertu i rozpoznanie skał perspektywicznych od przewierczonych warstw wodonośnych i sąsiednich warstw płonnych oraz umożliwi w ten sposób kontakt wód podziemnych z różnymi poziomami wodonośnymi. Szczelność izolacji będzie sprawdzana przez wykonanie próby szczelności kolumny rur i próby chłoności w bucie rur kolumny izolującej. Proces technologiczny wiercenia będzie monitorowany z zastosowaniem metod geofizycznych. Przed i po wykonaniu pracach wiertniczych wykonywane będą badania stanu środowiska gruntowo-wodnego w otoczeniu wiertni, w celu stwierdzenia zmian fizyko-chemicznych w związku z prowadzeniem prac w obrębie utworów geologicznych.

Substancje niezbędne do przeprowadzenia zabiegów specjalnych przygotowane będą poza terenem wiertni, dostarczone na wiertnię i magazynowane na szelniej utwardzonej nawierzchni, a następnie zostaną ostatecznie przygotowane i w obiegu zamkniętym dozowane do otworu.

Przyjęte przez Inwestora rozwiązania techniczne i technologiczne z zakresy powstawania ścieków socjalno-bytowych oraz opadówych pozwolą na funkcjonowanie planowanej inwestycji w sposób niesztwarzający zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.

Przy wykonywaniu prac terenowych wykorzystywane będą przede wszystkim istniejące drogi i dukty. Podczas prac geofizycznych nie przewiduje się wycinki drzew i krzewów. Nie planuje się prac w rezerwachach przyrody. Ponadto, inwestor deklaruje, że prace geofizyczne na obszarach objętych ochroną prawną będą się odbywały pod nadzorem przyrodniczym. Również wybór szczegółowej lokalizacji obszaru prac wiertniczych na obszarach chronionych będzie uwzględniał potrzebę ochrony wartości przyrodniczych tych obszarów.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Poznaniu

Jolanta Ranajczak

Sposób obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia:

Data obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia:

Pieczęć urzędu

Podpis i pieczęć osoby potwierdzającej